

GLE DAMO

Gledališka magija in soška fronta

Zamisel o predstavi *Krvava gora*, gledališkem obeležju 100. obletnice začetka soške fronte, je menda vzniknila v pogovoru med režiserjem Matjažem Pograjcem in vršilko dolžnosti direktorja SNG Nova Gorica **Nedo Rusjan Bric**. In premiera v sredo na malem odru **SNG Nova Gorica** je pokazala čudovit sad: predstavo, ki jo lahko imenujemo gledališka magija, z značilno in edinstveno Pograjčevo režijsko poetiko.

NOVA GORICA ▶ V predstavi sta tematizirana vojna in zaradi nje deformirano, preobraženo zaznavanje. V ekstremnih razmerah postane človečnost relativna. Režija **Matjaža Pograjca** nas poskusi temu dejstvu približati z raznolikimi sredstvi predstavljanja in je v tem skupaj z natančno naštudiranimi igralskimi interpretacijami - nad vse uspešna. Podobno kot je vojna "predstava, ki si je niste predstavljali", postane tudi *Krvava gora* izkušnja, ki osupne, predstava, ki se bliža meji izgovorljivega in gledalca nagovarja predvsem čutno.

Sporočilno močno in udarno besedilo je prispeval avtor pod psevdonimom **Gregor Brazel**. Zgodba nam predstavi oficirja Albina Mlakarja (kot samozadovoljnega, tudi od vojne rahlo avtističnega generala ga upodobi **Kristijan Guček**), vojno poročevalko Alice Schalek (kot otopelo od vojnih grozot jo odigra **Helena Peršuh**) in dva odlikovana vojaka, ki menjava bitke in

miru v gori po več letih spremljata že kot naravni pojav, skoraj kot samoumevno menjavanje letnih časov.

V svoji interpretaciji je uravnotežen **Nejc Cijan Garlatti**, medtem ko je **Žiga Udir** nekoliko preveč srdit, da bi tolikšni vnemi ob vojni izmučenosti lahko zares verjeli. **Andreju Zalesjaku** pristoji lik nadležnega, bevskajočega Italijana.

Ob naštetih se pojavita še ubita grofica in v nesreči zadeta voznica avtomobila z nujno medicinsko pomočjo (**Andrijana Boškoska Batič**).

Igralci tvorijo tudi lutkovno-animacijsko-glasbeni zborček. Animirajo v lutke tipizirane nacionalnosti, ki so sodelovale v bitkah v soški fronti, s kamero lovijo detajle - intimnosti vojne morije, muzicirajo in se kot trupla zgrinjajo drug nad drugega in drug ob drugega. Koreografija **Branka Potočana** poudari sorodnost otopelosti in smrti: biti živ pomeni imeti živo, ne hla-

dno in otrdelo, ne-animirano, torej brezdušno, komaj premikajoče se telo. Lahek gib je v popolnem nasprotju s težo upadle okončine, a zdi se, da v vojni ostane le še to: duše izpraznjeno votlo telo (preživele vojne poročevalke) ali grobost (oficirja). Scenografijo predstave so zasnovali Matjaž Pograjc, **Barbara Bulatović** in **Barbara Stupica**, igralce pa je v vojno opravo oblekla kostumografinja **Mateja Benedetti**.

Kakšno je torej to gledališko obeležje začetka soške fronte? Je kombinacija projekcij v živo, javljanja z vojnih žarišč, uporabe makete kot odrske površine, lutkovnega gledališča oziroma animacije in glasbenega gledališča, križanega s fizičnim.

Soška fronta je danes v našo zavest zapisana kot historično dejstvo in kot množstvo ohranjenih pričevanj. Matjaž Pograjc se je tematike lotil celovito: vojna je eno samo sklanjanje, sklanjanje stavkov, sklanjanje nad pismi in sklanjanje pred streli (dokler vojak pod njimi ne klone). Vojna je sorodna smrti: smrt je v vojni prisotna povsod, vendar le za tiste na prizorišču. Vojna in smrt kot medijsko posredovani vsebini pa sta nekaj povsem drugega.

ANJA BAJDA

Page: 24

Reach: 50000

Country: SLOVENIA

Size: 372 cm2

2 / 2

Igralci spopade na fronti prikažejo tudi s pomočjo lutk.